Hämeen liitto
Regional Council of Häme

Maakuntajohtajan päätös **§ 40/2016**
Lausunnot, aluekehitys

27.04.2016 HL/52/04.03.10/2016

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain 1, 4 ja 13 §:n muuttamisesta sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Hämeen liitolta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain 1, 4 ja 13 §:n muuttamisesta sekä alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta.

Asian on valmistellut aluekehityspäällikkö Osmo Väistö puh. 050 502 1132.

Esitys Osmo Väistö: Maakuntajohtaja päättää, että Hämeen liitto antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Esityksen tavoitteena on tarkentaa alueiden kehittämislain tavoitetta ja alueiden kehittämisen tavoitteita vastaamaan Sipilän hallituksen hyväksymiä aluekehityksen painopisteitä, muuttaa alue- ja rakennepolitiikan neuvottelukuntaa koskevia säännöksiä sekä muuttaa alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia niin, että ELY-keskus voisi myöntää EAKR-varoja myös yrityspalvelujen kehittämiseen.

Yleistä säädösmuutoksista

Kaikki säädösvalmistelu tulevan maakuntapohjaisen itsehallinnon toimialaan kuuluvista ja sitä sivuavista asioista tulee tehdä maakuntauudistuksen kokonaisuus huomioiden. Säädösmuutosten tulee tukea käynnissä olevan maakuntauudistuksen linjauksia. On huolestuttavaa, että ELY-keskusten tehtäviä kootaan toistuvilla säädösmuutoksilla suurempiin aluekokonaisuuksiin tai valtakunnallisesti hoidettavaksi. Avoimeen ja läpinäkyvään lainvalmisteluun ei kuulu asetustehtailu, joka maakuntahallintouudistuksen valmisteluvaiheessa saattaa heikentää tulevan maakuntaitsehallinnon edellytyksiä omaehtoiseen ja vaikuttavaan elinvoimapolitiikkaan.

Alueiden kehittämislaki

Lain tavoitteen (1§) ja alueiden kehittämisen tavoitteiden (4§) täydennykset ovat hyviä. Alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (13§) tehtäviin sekä Suomen maantieteelliseen laajuuteen ja alueiden erilaisuuteen nähden maakunnan liittojen edustus neuvottelukunnassa on liian ohut. Neuvottelukunnan aluekehitysasiantuntemuksen ja aluetuntemuksen vahvistamiseksi sen kokoonpanoa tulee täydentää maakuntaliittojen suuralueittaisilla edustajilla.

Hämeen liitto
Regional Council of Häme
Niittykatu 5, FI-13100 Hämeenlinna
email hameenliitto@hame.fi
www.hameenliitto.fi

Rahoituslaki

Lakimuutoksella (8§) ehdotetaan laajennettavaksi ELY-keskusten EAKR-tukivalikoimaa myös yrityspalveluiden kehittämiseen liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin. Lakitekstissä tullaan jo hyvin lähelle maakunnan liittojen alueellisen kehittämistuen (lain 7§) sisältöä. Muutosehdotusta on perusteltu erityisesti ELY-keskusten yritystukiin kytkeytyvän Yritys-Suomi –palvelun kehittämistarpeella, ja siihen käytettäisiin perustelutekstin mukaan INKA-ohjelmasta käyttämättä jääneitä varoja. Koska jäljellä olevia INKA-varoja on jo merkittävästi sidottu uuteen pk-instrumenttiin sekä Salon rakennemuutostilanteen hoitamiseen, lakimuutos koskisi vähäistä euromäärää.

Rahoituslain 8§:n osalta lakimuutos on tarpeeton, eikä se myöskään edistä hallituksen norminpurkutavoitetta. Jäljellä oleva INKA-rahoitus voidaan palauttaa maakuntien kehyksiin, käyttää uuteen valtakunnalliseen pk-aloitteeseen tai osoittaa muuhun valtakunnalliseen EAKR-toimenpiteeseen kuullen ensin maakuntia. Alkujaan INKA-ohjelman varathan otettiin alueiden EAKR-varoista. Jos Yritys-Suomi-palvelun kehittämiseen on välttämätöntä osoittaa EU-rahoitusta, toimenpide voidaan tarvittaessa sisällyttää edelleen ESR-rahoitukseen.

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämis- ja investointihankkeet voidaan rahoittaa maakunnan liittojen rahoituslain 7§:n mukaisilla toimilla. Ehdotettu lakimuutos synnyttäisi yrityspalveluiden kehittämiseen liittyen päällekkäisyyttä ELY-keskusten ja maakunnan liittojen tukivalikoimaan ja rahoittajarooleihin. Työnjako ao. tahojen kesken ratkaistaan maakunnittain maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa ja siihen sisältyvässä rahoitussuunnitelmassa.

Päätös Hyväksyn esityksen.

Timo Reina
maakuntajohtaja

Osmo Väistö
aluekehityspäällikkö

Jakelu HaV@eduskunta.fi